

VAISENHUSIANERBLADET

UDGIVET AF FORENINGEN:

„DET GODE MINDE“

Nr. 6.

København, Juni 1907.

5. Aarg.

Uddrag af

Breve fra en gammel Vajsenhusianer i New Zealand.

Meddelte og oversatte fra Engelsk af CHR. M. HANSEN.

I adskillige Aar har jeg korresponderet med en gammel Elev af Vajsenhuset, først paa hans Moders, siden paa egne Vegne. Skønt vi aldrig har set hinanden, er vi ved vor Brevveksling kommet til at holde af hinanden som kære Venner og Brødre. Jeg har tænkt mig, at noget af hans Breve kunde have Interesse for Bladets Læsere, og tillader mig derfor, med Brevskriverens forventede Billigelse, at sende Redaktionen disse Uddrag med Anmodning om Optagelse i Vajsenhusianerbladet.

Mandens Navn er NIELS MAGNUS HASSING, født 1837, optaget i Skolen 1845, udgaaet 1852. For det Tilfælde, at en eller anden af hans Kammerater skulde læse disse Breve og vilde sende ham en Hilsen, vil jeg meddele hans Adresse: *Mr. Geo. M. Hassing, Limehills, Southland, New Zealand.*

Jeg vil begynde med et Brev, hvori Hassing fortæller lidt af sit tidligere Liv. Man maa erindre, at Brevene er skrevne til mig uden Tanke paa Offentliggørelse.

Heddon Bush, 4. Juli 1896.

..... Jeg fortalte dig, at jeg forlod Skolen i 1852. Jeg tog da til Helsingør, hvor jeg blev med nogle Venner i nogle faa Uger, da jeg gik ombord paa et amerikansk Skib, *The Lanark*, fra Kronstadt bestemt til Boston. — Jeg var dengang 15 Aar. Jeg gjorde adskillige Rejser rundt i Verden og vendte tilbage til København i 1857 efter at have været borte i 5 Aar. Kun i 5—6 Uger blev jeg der; da rejste jeg til England og for til Søs til jeg landede i New Zealand i 1859. Her har jeg været bestandig

siden, og vil sandsynligvis blive her Resten af min Levetid. Jeg har arbejdet som Savskærer, Skipper, Pakhusforvalter, Guldgraver og adskillige andre Beskæftigelser til 1878, da jeg studerede til Lærer, fik min Eksamen og fik min første Ansættelse som Lærer i det offentlige Skolevæsen. Jeg har fulgt det Kald siden. I 1876 giftede jeg mig, og min Hustru er født i London. Vort eneste Barn, en Datter, er født 1878. Saaledes er en meget kort Skitse af min Historie, men jeg havde rigtignok i mine yngre Dage aldrig drømt om, at jeg nogensinde skulde blive istand til at finde mig i en Lærers Liv. Men vi er alle, mer eller mindre, underkastede Omstændighedernes Magt. Gud være lovet for alting.....

..... Modtag min bedste Tak for din Venlighed at sende mig Aviser og andre Tryksager af Interesse. Jeg modtog nylig »Det gode Minde«s Aarsberetning 1896 og Beretning om Vajsenhuset 1896. I »Det gode Minde«s Beretning glædede det mig at se den meget tilfredsstillende Balance. Dette skyldes naturligvis for en stor Del J. L. Grandjean og Hustrus gavmilde Legat. Som Dreng gik jeg ofte forbi hans Konditor-Butik. Den Gang, i Slutningen af Fyrreerne og Begyndelsen af Halvtredserne, var den paa Østergade paa højre Haand, naar man gik til Vesterport. Jeg husker Stedet saa tydeligt. Du ved, at Drengene lægger særlig Mærke til Butikker, som indeholder Ting, de holder af.....

..... Jeg ser af Vajsenhusets Beretning, at der er 5 Klasser for Drengene og Pigerne. I min Tid havde vi kun 4 Klasser. Hvert Barn var bestemt til at blive 2 Aar i en Klasse. Jeg blev kun 7 Aar i Skolen, saa jeg desværre kun gik 1 Aar i øverste Klasse. Undervisningen var dengang ikke nær saa fuldkommen som nu. Vi havde slet ingen Undervisning i Engelsk, og jeg ser, at adskillige af de andre Fag nu bliver behandlet meget mere sy-

stematisk. For mig er det et tilfredsstillende Vidnesbyrd om, at den fortræffelige gamle Skole følger fuldstændig med den fremskridende Tid, hvori vi lever.

Heddon Bush, 16. Marts 1894.

..... Jeg maa takke dig for Beretningerne om Vajsenhuset og »Det gode Minde«. Jeg staar i dyb Taknemmelighedsgæld til hin velsignede Institution for at have gjort mig skikket til den Stilling, jeg nu indtager. Blandt Medlemmerne glæder det mig at notere nogle af mine gamle Klassekammerater: Redaktør *Donatzky*, han kom til at sparke mig paa Benet i en Gymnastiktime, og jeg har endnu et rødt Mærke deraf. Han var, tror jeg, af polsk Herkomst. *A. Hammerich*, en Dreng af jødiske Forældre. Jeg husker godt den haarde, gamle norske Lærer, Hr. Guldbrandsens skrækkelige Slag paa den flade Haand af den Dreng, blot fordi han ikke kunde skrive smukt. *V. Kolling* var Elev i de højere Klasser, da jeg begyndte i Skolen. Jeg husker hans Ledelse og Optræden paa Skolen i »Abrakadabra«. Jeg tænker det var hans første Optræden som Skuespiller. *E. eller P. Madsen* var ogsaa en af mine gamle Klassekammerater. Da jeg var i øverste Klasse, var *Pettoletti* i den yngste, jeg husker ham som en lille Dreng af italiensk Udseende. Jeg tror, hans Fader, en Linedanser, kom ulykkelig af Dage paa Vesterbros Theater. Vi plejede at faa den lille Fyr til at danse Cachucha og Fandango for os paa Skolen i Frikvartererne, og han var virkelig meget morsom. Skulde Du vide noget om følgende gamle Skolekammerater: *Alfred Olaf Hammer*, jeg saa ham sidst i Boston i 1855; *Chr. Gammelgaard*, Sømand, som jeg sidst saa, da jeg besøgte København 1857; de islandske Brødre *Jonas* og *Lagar Beldring*, *Jens Gammelby*, *Otto Valdemar Olesen*, som blev Klædehandler, *Jens Møller*, Uhrmager, han havde et Træben, og *William Knudsen*.

Af de gamle Lærere finder jeg kun i Beretningen den kære, venlige, gamle Hr. *Lund*; de fleste andre er uden Tvivl døde. Der var Hr. *C. Brandt*, *Grønberg*, *Warming*, *Bosen*, *Szigetty*, *Reinwald* og andre. Gamle Inspektør *Rung* var en meget aandfuld og ædel Mand, fortrinlig egnet til den Stilling han indtog. . . .

Heddon Bush, 9. Januar 1905.

..... Jeg læser med stor Interesse Vajsenhusianerbladet, som Du saa venlig sender mig, og nogle af Artiklerne genkalder mange fornøjelige Erindringer, dybt gemte i min Sjæl

Jubilæums-Festlighederne til Ære for *Valdemar Kolling*, som berettet i Dannebrog, som Du sendte

mig, glædede mig meget. For at faa en saadan offentlig Anerkendelse maa man have en hæderlig og pletfri Løbebane. — Her maa jeg fortælle en Hændelse, som uden Tvivl vil interessere dig. Den første levende Lektion i Høflighed, en Lektion, som efterlod et dybt og livsvarigt Indtryk paa mig, var fra samme *Kolling*. Det gik saaledes til: I 1845, da jeg var 8 Aar gammel, gik min Moder, efter at have faaet Meddelelse om, at jeg var bleven optaget som Elev i Vajsenhuset, med mig op til Inspektør Rungs Kontor paa Købmagergade for at blive præsenteret for ham. Du vil maaske huske, at Kontoret var til højre, naar man var kommet en Trappe op? Idet vi traadte ind, modtog den kære lille Mand os paa den venlige og elskværdige Maade, som var ham egen, og som udbredte en Fornemmelse af Solskin og Lykke over dem, han talte med. — Medens han talte med min Moder, aabnedes Døren, og en Dreng paa omtrent 10—11 Aar traadte ind, og idet han tog sin Kasket af, gjorde han det dybeste Buk, jeg nogensinde havde set — heller ikke har jeg set noget lignende siden undtagen Hinduernes store Hilsen. Hr. Rung gik over til Drengen og sagde nogle faa Ord til ham, hvorpaa han gjorde en ny majestætisk Kompliment og gik. Da vi forlod Kontoret, sagde min Moder: »Saa Du den Drengs Høflighed? Du vil sikkert bære dig ligesaadan ad, naar Du kommer i den Skole«.

Den Dreng var Valdemar Kolling; og det ubevidste Eksempel, han gav mig ved hin første Lejlighed, har været til megen Fordel for mig i mit senere Liv.

Da jeg kort efter kom ind i Skolen, overværede jeg den første Theaterforestilling i mit Liv; ved den Lejlighed var Kolling den Ledende, og ved sit Skuespillertalent og sin Dygtighed vandt han allerede i den Alder megen Hæder. Kolling var naturligvis i 3die eller 4de Klasse, medens jeg var i 1ste under Hr. Guldbrandsen.

..... Hr. Guldbrandsen var i Sandhed en streng Tugtemester, som ikke fik Børnene til at elske, men frygte ham. Jeg husker ham meget tydeligt med hans sorte Kalot, med Pegepinden i Haanden slaa et vældigt Slag i Katedret, raabende med sin skingrende Stemme: »Paa Numer«, hvorpaa vi alle skyndte os paa Plads under vore respektive Numre. Mit var Nr. 20. Han var en god Type paa forrige Aarhundredes Skolemestre. Hvilken Kontrast mellem ham og Inspektør Rungs elskværdige, humane og elskelige Venlighed! Hvor lever han dog i vor Erindring som Børnenes Fader og Ven! Velsignet være hans Minde!

(Fortsættes.)

En Vajsenhusianer hædret i Udlandet.

Hr. G. M. Hassing, fra hvem vi i dette Nr. af Bladet bringer nogle Breve, tog den 31. December 1906 sin Afsked som Førstelærer ved Skolen i Heddon Bush, og var i den Anledning Genstand for megen hædrende Opmærksomhed, hvorom »*Otago Witness*« for 9/1 1907 skriver:

»Da det blev almindelig bekendt, at Mr. Hassing, som i næsten 19 Aar har beklædt Stillingen som Hoved-Lærer ved Heddon Bush Skole, havde bestemt sig til at trække sig tilbage ved Aarets Udgang, besluttede Distriktets Beboere paa en tydelig Maade at anerkende hans Værd som Lærer og ogsaa hans heldige Bestræbelser for at fremme de offentlige Interesser paa enhver mulig Maade.

Juleaften blev han indbudt til at møde i den offentlige Forsamlingsaal, hvor mange Mennesker var kommet tilstede. Præsidenten, Mr. J. Boyle, en tidligere Elev, udtalte, at Aftenens Program paa Grund af Mrs. Hassings nylige Død (i Novbr.) vilde blive af en stille, selskabelig Natur. Derpaa oplæste han og overrakte Gæsten en pragtfuld Adresse og en solid Pung med Guldstykker. Mr. J. Catto, Formand for Skolekomitéen, priste Mr. Hassings samvittighedsfulde og heldige Opfyldelse af sine Pligter som Lærer. Mr. J. Watson mindedes med Taknemmelighed og Sympathi den afdøde Mrs. Hassings store Gæstfrihed og den Højagtelse, hun havde nydt i hele Distriktet. Han mindede om den store Taknemmelighedsgæld, hvori hele Distriktet stod til Mr. Hassing for hans værdifulde Bestræbelser for at erholde Bevillinger til Vejanlæg, forbedret Postgang og Telefon-Forbindelse, Opførelse af et offentligt Forsamlingshus, Oprettelse af et offentligt Bibliotek, og tilsidst, hans energiske Arbejde for Heddon Bush Jernbaneforbindelse. Disse og mange andre Tjenester under hans lange Ophold i Heddon Bush havde gjort ham kær for alle, og hans Afrejse betød et virkeligt Tab for Distriktet.

Mr. Hassing, som var ganske overvældet af al den Venlighed, der fra alle Sider vist ham, svarede med at takke alle og enhver for den store Venlighed og det gode Kammeratskab, som var vist ham i de Aar han havde boet i Heddon Bush. Denne Aftens synlige Tegn paa Agtelse vilde altid bevares som en Erindring om lykkelige Dage, tilbragte hos et ædelt Folk.

I Aftenens Løb blev flere Sange sungne af Mr. W. Thomas, en skotsk Humoreske fremsagt af Mr. A. Fleming, medens Damerne i Pavserne bød Forfriskninger. Den interessante og behagelige Aften sluttede med, at hele Forsamlingen sang: »Auld long syne«.

Fondet til Opførelse af

»Det gode Minde«s eget Hjem

(Stiftet af Hr. Forstander Gandrup)

Kapitalen er nuKr. 2,009.23

Bidrag modtages fremdeles med Taknemmelighed; ligeledes gerne nye Indmeldelser af Bidragydere.

BESTYRELSEN.

Opfordring!

Til en paatænkt Bog om Foreningens Historie i Anledning af Halvhundredaarsfesten vilde man være Vajsenhusianere og andre forbundne for saadanne Bidrag til Tekst og Billede, som kunde tjene til at skabe et smukt og fyldigt Værk.

Særligt vil ældre og yngre Gruppebilleder og Portrætter af »Det gode Minde«s mere fremtrædende Personligheder være velkomne og skal efter Afbenyttelsen blive tilbageleverede i ubeskadiget Stand. — Eventuelle Breve bedes adresserede til Formanden,

Fuldmægtig **Fr. Petersen,**
Nyvej 10 B⁴, Kbhvn. V.

VAISENHUSIANA.

Foreningens sparsomme Cykleture synes ikke at være begunstigede af Held (det maatte da være »Vandheld«); den sidste fristede ogsaa en krank Skæbne, idet Kristi Himmelfartsdag oprandt med veritabel Torden og Regn. Enkelte af vort »Hjulridderlav«s bedst »skærmede« Medlemmer aflagde omkring den fastsatte Tid Besøg paa St. Hans Torv, selvfølgelig uden at træffe hverandre; men efter at Vejret ved Middagstid havde forbedret sig, siges 2^{1/2} Par »D. g. M.«er at være set ved Holte, svælgende i en overdaadig Portion Rejer.

»Høj-stærede Kommerskomité! Hvorfor cykler »Jannerne« kun hvert Fjerdingaar?«
Hamlet.

Sommermøder.

Torsdag den 6. Juni Kl. 9: **St. Mariedal.**
Torsdag den 4 Juli Kl. 9: **Korups Have.**

Torsdag den 20. Juni

afholdes det aarlige Møde i **Stiftelsens Have (Ahornsgade)**, hvortil Medlemmer og **Bidragydere** indbydes. B. F. D. S.

Skovtur

den 9. Juni med Slangerupbanen Kl. 10²⁰ til Hareskov St., hvor den medbragte Frokost indtages, og hvor der tages nærmere Bestemmelse om Turens videre Forløb.

Deltagerne anmodes om at møde i god Tid. B. F. D. S.

Ombytning.

Udflugterne den 7. Juli og 4. August ombyttes saaledes, at Cykleturen foregaar den 7. Juli; i August Maaned paa-tænkes det da at arrangere en større Udflugt til Lund. Nærmere Bekendtgørelse ved Møderne og i næste Nr. af Bladet. B. F. D. S.

Lotteriet den 25. April 1907.

De paa Numrere

121. 137. 140. 178. 276. 277. 527. 558. 561. 568. 602.
610. 648. 655. 660. 670. 672. 689. 697

faldne Gevinster er endnu ikke afhentede; Udlevering sker hos Herr **George Ogilvie, Herluf Trollesgade 18** (Cigar-handelen) inden den **15. Juni**, efter hvilken Tid de falder tilbage til Foreningen. B. F. D. S.

Indmeldelse af nye Medlemmer modtages af Bestyrelsen. — Kontingent 50 Øre maanedlig for Medlemmer. — Bidragydende 4 Kr. aarlig.

Alle Forenings-Meddelelser samt Meddelelser til »Vajsenhusianerbladet« sendes til Formanden, Hr. Fuldmægtig **F. Petersen, Nyvej 10 B⁴, V.**

Badekort, se Bagside!

**Aktieselskabet
Nordisk Brandforsikring,
København.**

Garantikapital: 4 Millioner Kroner
overtager

Brandforsikring og Indbrudsforsikring til billigste, faste Præmier og paa kulanteste Betingelser.

Hovedkontor: Rømersgade 3.

Største Lager af
Kaaber,
Overstykker,
Kostumer,
Nederdele,
Skindvarer,
Bluseliv,
Skørter
etc.

*Vesterbros
store billige Confektionshus
ved
Johannes Jørgensen.*

Telefon 26512. Vesterbrogade 24.

**Vilh. Hansen & Co.
Materialhandel.**

Tapet- og Farvehandel.

= Telefon 3017. =

30 Nørrebrogade 30.
København N.

Thorvald Bergs Eftf.

Indehaver: **SOPHUS JENSEN**

Børnedragter.

Købmagergade 32. Telf. 3740.

Badekort

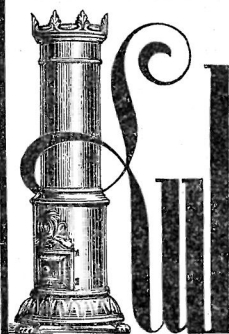
à 5 Kr. pr. Stk.

faas ved Henvendelse til

ROBERT MØLLER

Marstalsgade 23.

Villiam Galleesen.

**Kokes
&**

Briket

Import

12. Ved Stranden 12.

Charcuteriforretningen
(J. D. Beauvais)

ved **Robert Larsen,**
Vimmelskiftet 47.

Største og fineste Udvalg i

**Paalæg, Conserves &
Delikatesser.**

Telefon 5779.

George Ogilvie's

Cigar- & Tobaksforretning

Herluf Trollesgade 18.

Telefon 24017.

**Bemærk: Fikse Nyheder i
Spadserestokke.**

**Anna Sheyes
Papirhandel.**

= Lykønskningskort, Album, =

= Æskepost, Visitkort, =

Billedbøger, Spil, Rammer etc.

Gothersgade Nr. 147.

Telefon 32,742 x.

Ligeved Farimagsgade.

Gaa til **Søren Justsen,**
Köhler & Frost's Eftflg.
Pilestræde Nr. 46,
Telefon 22373 y
og køb Dem et nyt **Uhr**
eller lad det gamle reparere.

Forretn. grundl. 1815.

Billige Priser.

DET FORENEDE DANSKE
LIVSFORSIKRINGSAKTIESELSKAB

HAFNIA

tegner livsvarige Livsforsikringer,
Kapitalforsikringer og Livrenter
ved dets herværende Generalagent:

JENS EMIL JUHL,
Nygade 4. — Telefon 3326.

Kontortid 9—4.

Træftes personlig 9—11 og 3—4.

*Behag snarest at
indsende Deres
Annoncer!*

Nærværende Nr. er indleveret paa Post-
huset den 31. Maj.